

Nägus-näotu

Raadios rääkis üks mees nii: enne Eestisse tulekut arvas ta, et see on vaene ja mahajäänud maa, kus kõik käivad rahvariietes. Siin aga oli ta üllatunud, et oleme tsiviliseeritud inimesed – enamik kannab teksapükse ja T-särke. See, et ühe riigi ja rahva arengutaset võib hinnata teksade hulga järgi, mõjus pigem šoki kui tunnustusena.

Meenus sõna “näotu”, mis tähendab nii näota olemist kui ka inetut. Erinevus nende vahel on, kuid pindmine. Sügavamas tähenduses muutub nende sõnade sisu sarnaseks. Just omapära, oma nägu, on see, mis teeb inimesest isiksuse ning annab talle ainuomase ilu. Oma näo kaotamine on ka inetus. Oma isikupära ja annete äratundmine, arendamine ja realiseerimine on tunnustus loodule, austus Jumala loomingu vastu.

Meil on raamatuid ja koolitusi, mis rõhutavad oma isikupära tunnustamist ja julgust olla omanäoline. Kuid osas telesaadetes, ajakirjades ja reklaamides kutsutakse üles järgima trendi, olema *in*, jäljendama iidoleid, tähti ja tähekesi. Inimmassi on kergem mõjutada, lihtsam sellega manipuleerida. Isiksustel on oma mõtlemine, väärtushinnangud, eesmärgid ja valikud.

Mõni aasta tagasi nägin Liibanoni tänavatel plakateid “Be yourself” (ole sina ise). Plakatil oli näha küll eelkõige riietus, kuid eks välimus ja sisse-ole omavahel mingil määral seotud – trendist erineva riietuse taga on julgus olla ise ja seda välja näidata. Ka meie tänavatel on “inkubaatoritubude” kõrval üha rohkem näha omapäraselt ja huvitavalt riietuvaid noori, kelle isikupära ei riiva kellegi silma, vaid rõõmustab möödujaid.

Saksa psühhoterapeut Fritz Riemann kirjutab oma raamatus “Hirmu põhivormid”, et inimene liigub elus nagu Maa ümber Päikese, mööda ellipsit. Hirmust langeda massi sisse ja ennast kaotada püüab ta sellest eemalduda, olla ise, kuni tekib uus hirm – kaotada side, lennata tühjusse-üksindusse. Siis läheneb inimene massile, kuni tuleb jälle hirm massi sisse kukkuda jne. Üks tähtsamaid asju elus on leida tasakaal, kuidas olla ise ning ühtlasi tunda seost teistega ja kuuluda kellegi hulka.

Ühes filmis robot armus ja tahtis saada inimeseks. Robot seletas oma loojale, et ta on tark, viisakas, oskab süüa ja juua, teeb paljusid asju kiiremini ja paremini kui inimene, on igas mõttes täiuslik. Looja lausub seepeale: “Sa ei saa olla inimene, sest sa oled täiuslik. Inimese teeb inimeseks, isiksuseks, just tema individuaalsus, erinevus täiuslikkusest.”

“Üks tähtsamaid asju elus on leida tasakaal, kuidas olla ise ning ühtlasi tunda seost teistega ja kuuluda kellegi hulka.”